

INZENDING 'DE BRONZEN HAVIK' WOONHOF WERKLUST TE NIEKERK

31 oktober 2024

architectuur
STUDIO SKA

SMIDSHORNERWEG 9
9822 AP NIEKERK
TELEFOON 0594-500 806
E-MAIL [INFO@STUDIO-SKA.NL](mailto:info@studio-ska.nl)

PROJECTGEGEVENS

LOCATIE

Werklust 2, 4, 6 en 8

9822 DA te Niekerk

BETROKKEN PARTIJEN

ontwerp: Architectuurstudio SKA
Jetze Kuipers en Auke Schievink
Smidshornerweg 9
9822 AP, Niekerk

Werklust 2

opdrachtgever: VOF Kuilman
aannemer: VOF Kuilman, Veendam
constructeur: Projectengineering Castelein, Burgum

Werklust 4

opdrachtgever: Fam. Pop
aannemer: Hoeksema Bouw BV, Ureterp
constructeur: W2N Engineers, Drachten

Werklust 6

opdrachtgever: K. Knol en F. Linstra
aannemer: Bouwbedrijf F. Kooi BV, Noordhorn
constructeur: Projectengineering Castelein, Burgum

Werklust 8

opdrachtgever : A. Westerhoek
aannemer: Bouwbedrijf van Dijk, Surhuisterveen
constructeur: Cibis Bouwadviseur, Almelo

fotografie: Ronald Zijlstra, Groningen

STUDIO SKA

SMIDSHORNERWEG 9
9822 AP NIEKERK

TELEFOON 0594-500.806
E-MAIL INFO@STUDIO-SKA.NL

PROJECTOMSCHRIJVING

ACHTERGROND EN GESCHIEDENIS

De vier 'Werklust' woningen in het hart van Niekerk danken hun naam en ontstaansgeschiedenis aan de gelijknamige boerderij die er iets ten zuiden van staat. Deze karakteristiek kop-hals-romp boerderij staat al vanaf 1800 aan de doorgaande weg door Oldekerk - Niekerk. Oorspronkelijk werd de boerderij omringd door uitgestrekte landerijen, maar met de groei van het tweelingdorp kwam de boerderij steeds meer in de verdrukking door nieuwbouw. In de jaren zeventig verhuisden veel van de boerderij activiteiten naar een moderne stal aan de overkant van de weg, desondanks bleef de boerderij tot 1999 operationeel.

Rond het jaar 2000 kwam de boerderij, samen met enkele hectares grond, in handen van de lokale woningbouwvereniging. Ondanks de gemeentelijke erkenning van het gebouw als karakteristiek en beeldbepalend, leek sloop onvermijdelijk. Het gehele gebied zou in de nieuwe plannen op soortgelijke manier als de aangrenzende nieuwbouwwijk verkaveld worden.

Gelukkig werd een alternatieve toekomst voor de boerderij in het leven geroepen door een werkgroep uit het dorp, samen met architect Jetze Kuipers van Studio SKA. Het alternatieve plan voorzag in het behoud van de boerderij, de ontwikkeling van een deel van de grond voor een nieuwe school en senioren appartementen. De gemeente steunde dit plan, mede omdat zij in het verleden onderhoudssubsidies had verstrekt voor de boerderij. Tegelijkertijd kwam men de woningbouwvereniging tegemoet met uitbreidingslocatie elders in Niekerk.

In 2003 kwam de boerderij met een kleiner erf definitief terug in particuliere handen. Gedurende de daaropvolgende jaren werd het gebouw grondig gerenoveerd, met behoud van zijn authentieke voorkomen. In diezelfde periode werd achter de boerderij ook de nieuwe basisschool gerealiseerd.

Als blijk van waardering voor het herstel van de boerderij, kreeg de nieuwe eigenaar van boerderij Werklust, architect Jetze Kuipers, de kans om het resterende deel van ongeveer 8000 m² te ontwikkelen.

PLANVORMING

In 2006 startte architectuurstudio SKA samen met bouwbedrijf SHP de planontwikkeling. In hun stedenbouwkundige visie transformeerde de oorspronkelijke open ruimte rond de boerderij in drie 'erven', elk met een eigen identiteit: het school-erf, het boerderij-erf en het toekomstige woon-erf. De reeds aangeplante boomwallen zouden geleidelijk de scheidingswanden vormen tussen deze erven.

Op verzoek van dorpsbelangen werd aanvankelijk ingezet op een grootschaliger project met tien senioren appartementen. Dit plan werd volledig uitgewerkt tot en met vergunning, maar door gebrek aan belangstelling trok de ontwikkelaar/aannemer zich in 2010 terug.

In 2016 werd het project nieuw leven ingeblazen met een nieuwe opzet welke voorzag in vier grondgebonden woningen, ontworpen in een carré-vormige verkaveling. De bouwvlakken op deze zeer ruime kavels werden hierbij dicht gegroepeerd rond een klein hofje van waaruit de woningen worden ontsloten. Het doel hiervan was om de omgeving rond de woningen relatief open te laten en doorkijken te creëren vanuit het dorp richting boerderij Werklust. Dit idee werd ook uitgewerkt in een tuinplan voor alle vier kavels.

Door te kiezen voor vier individuele woningen met de nodige keuzevrijheid voor de opdrachtgevers, werd het risico dat de woningen heel verschillende verschijningsvormen zouden krijgen groot. Om dit te voorkomen en de woningen een samenhangende eigen identiteit te geven, werd er een specifieke dwarsdoorsnede ontwikkeld. Deze doorsnede vormde het uitgangspunt, de basis, voor alle vier woningen, met ruimte voor maatwerk in indeling en gebruik. Voorbeeldconfiguraties van de 'basis' doorsnede en plattegronden boden potentiële kopers een inzicht in de veelzijdigheid van het ontwerp, zodat zij hun eigen indeling konden realiseren. Daarnaast werd afgesproken dat alle woningen met hetzelfde kleur- en materiaal palet gebouwd werden: identiek gevelhout, dakpannen, bakstenen en zelfs de kleur van de kozijnen werd vastgelegd.

In 2019 werd op basis van deze principes de eerste woning gerealiseerd. Het resultaat inspireerde de kopers van de andere kavels, waardoor er snel gegadigden werden gevonden voor de overige drie woningen. Uiteindelijk zijn vier unieke woningen gerealiseerd, elk met hun eigen woonprogramma, indeling en uitstraling, maar tegelijk onmiskenbaar deel van één familie.

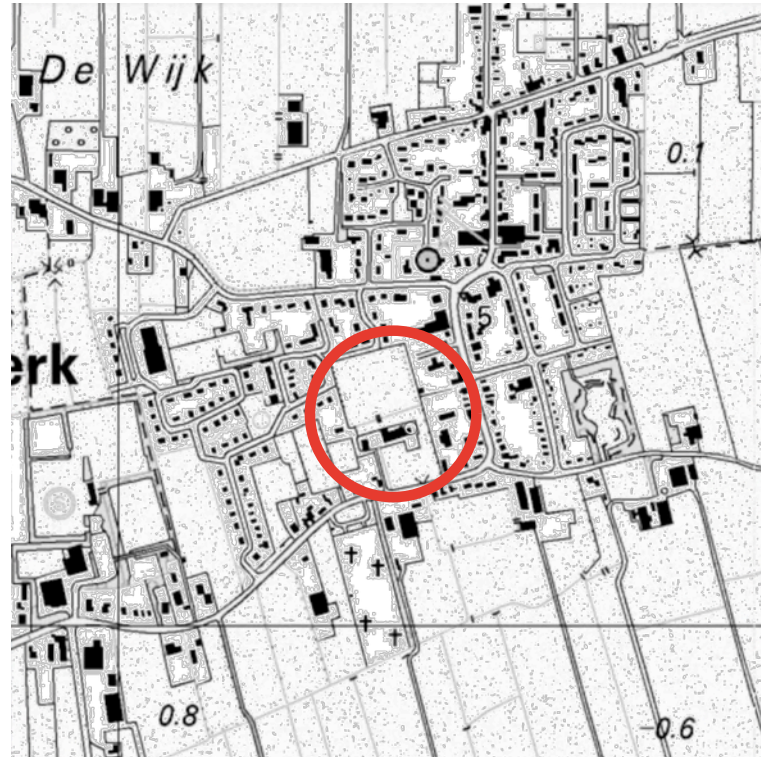
Deze ontwikkeling getuigt van een succesvolle samenwerking tussen de gemeente, lokale inwoners, aannemers en architect, en illustreert hoe behoud van erfgoed hand in hand kan gaan met eigentijdse woningbouw.

1883

1983

2003

2023

